

TO JE VÁŽNÉ →

Dalším krokem, jak si nepošpinit svoji pověst úmrtím pacientů, bylo zveličování závažnosti choroby. Když se pak nemocný uzdravil, byl lékař za hrdinu. V opačném případě, když spěl pacient ke svému konci, mohl jej doktor bez výčitek svědomí předat do rukou kněze a jít o dům dál.

Jé, mám ho, žaludeční lék!

NA DOPORUČENÍ LÉKAŘŮ →

Dlouhověkost je odjakživa snem každého člověka, tedy i toho středověkého. Tehdejší lékaři radili, jak na ni: vyhýbat se prostředí močálů, sychravému vzduchu i přílišnému mrazu. Naopak zhluboka dýchat ve zdravém prostředí hor. Stravovat se pestře a zdravě – s ohledem na věk. Jinou skladbu jídelníčku potřebují mladí, jinou staří, jinou zdraví a jinou nemocní. Rozhodně ale všem prospěje, když budou chroupat ředkev, požívat cibuli a česnek a vůbec zeleninu! Nedoporučuje se: nezralé a nahnilé ovoce, stejně tak nahnilá zelenina – obojí je lepší hned vyhodit! A v neposlední řadě, chcete-li se dožít vysokého věku, hýbejte se!

A jéje, infekce, tak se na to podíváme.

← LÉKAŘ A LÉKÁRNÍK V JEDNOM

Středověcí lékaři si nemohli odskočit do lékárny, aby poté, co stanovili správnou diagnózu, nakoupili vhodné léky. Takový středověký doktor si ty léky musel vyrábět sám – vlastnoručně! Buď na základě osvědčených receptů, anebo – byl-li hlava otevřená – si vymyslel recepty vlastní.

VÍTE, ŽE...

... ucpaný nos se ve středověku léčil tak, že si do něj postižený vložil hořčici a cibuli? Pokud jste měli sklony omdlávat, bylo dobré nadýchat se kouře ze spáleného peří, pak vás omdlévání mělo přejít. Vnitřní krvácení „zaručeně zastavil“ amulet ze sušené ropuchy. Roku 1163 zakázala církev provádění chirurgických zákroků a nechala zničit veškerou dostupnou literaturu týkající se anatomie a chirurgie. Kromě vzdělaných lékařů si na jednodušší lékařské úkony troufli třeba i ranhojiči, lazebníci či kati! Pokud vás bolel zub, vytrhl vám jej klidně i holič.

LÉČIVÉ ÚČINKY VÍNA

Víno patřilo ke středověkým univerzálním všelékům! Víno se doporučovalo pít, vínem se lidé uspávali, musel-li být na nich proveden bolestivý zákrok. V dobách infekčních epidemií se víno používalo k omývání nemocných, vymývání ran i k dezinfikování nábytku, nástrojů či podlah.

POUŠTĚNÍ ŽILOU →

Praktiku **pouštění žilou** rozšířil již v antice starověký lékař **Galén**. Ve středověku dosáhla obliba této procedury nebývalých rozměrů. Lékaři byli totiž bytostně přesvědčeni o tom, že nadbytek krve v těle je spouštěčem řady závažných onemocnění, a tak vesele krev upouštěli. Když zákrok nepomohl napoprvé, zkusili to podruhé či potřetí. Někdy to zkoušeli tak dlouho, dokud pacient nezemřel. Pouštění žilou bylo mimořádně populární. Středověcí lidé si nechávali ubírat své krve dokonce i preventivně, to aby předešli zákeřným chorobám. Žilou nepouštěli jen studovaní lékaři, ale i potulní ranhojiči a lazebníci.

PŘILOŽTE PIJAVICE! ↓

K odčerpávání nadbytečné krve z těla využívali středověcí lékaři kromě skalpelů i **pijavice**. Nechali, aby se tyto slizcí tvorečkové přisáli na tělo, a pak už jenom nasávali krev dotyčného a „léčili“.

Já sázím na okurky!

Já nedám dopustit na pijavice. Au!

Jedinečné produkty a speciální procedury pro zdravou pleť jsou výsledkem více než 600 let dialogů s pijavicemi.